

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1992-1993

20 SEPTEMBER 1993

**Voorstel van wet tot invoering van strafbe-
palingen voor luchtvaartmaatschappijen
en vliegtuigpiloten die de vluchtregle-
mentering en -procedures niet in acht
nemen**

(Ingediend door de heer Vandenhaute)

TOELICHTING

Sinds de opening van de nieuwe luchthaven van Brussel-Nationaal in 1958 heeft het luchtverkeer in Brussel gestaag uitbreiding genomen. Dat heeft geleid tot een sterke toename van de milieuhinder doordat de vliegtuigen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest overvliegen.

Deze toestand is erger geworden sinds in 1985 verschillende koeriermaatschappijen zich in Brussel zijn komen vestigen, die hoofdzakelijk 's nachts vanaf de luchthaven van Brussel-Nationaal hun werkzaamheden uitoefenen.

De bestuursinstanties van de luchthaven, voornamelijk de Regie der Luchtweegen en het Bestuur der Luchtvaart, hebben strenge maatregelen moeten nemen om de geluidsoverlast van het vliegverkeer te beperken.

Zo is er bijvoorbeeld op 13 december 1988 een nota gestuurd aan de verkeersleiders waarin zogenaamde «geluidsarme» speciale procedures worden voorgeschreven die alleen van toepassing zijn op nachtvluchten. Voorts zijn er het ministerieel besluit van 31 juli 1991 tot vaststelling van de verdeling van de

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1992-1993

20 SEPTEMBRE 1993

**Proposition de loi sanctionnant les com-
pagnies d'aviation et les pilotes d'avion
ne respectant pas les règles et procédu-
res de la navigation aérienne**

(Déposée par M. Vandenhaute)

DEVELOPPEMENTS

Depuis 1958, année de l'inauguration du nouvel aéroport de Bruxelles-National, le volume du trafic aérien à Bruxelles n'a cessé d'augmenter, avec comme répercussion immédiate un fort accroissement des nuisances engendrées par le passage d'avions au-dessus de la Région de Bruxelles-Capitale.

Cette situation s'est fortement accentuée depuis 1985, suite à l'installation en Belgique de plusieurs compagnies de messagerie express travaillant principalement la nuit au départ de l'aéroport de Bruxelles-National.

Les autorités aéroportuaires, la Régie des Voies aériennes et l'Administration de l'Aéronautique principalement, ont dû prendre des mesures strictes pour tenter de limiter les nuisances des avions.

Ainsi en est-il, par exemple, d'une note aux contrôleurs du 13 décembre 1988 imposant des procédures spéciales dites «de moindre bruit» réservées aux seuls mouvements nocturnes d'avions, d'un arrêté ministériel du 31 juillet 1991 déterminant la classification des aéronefs en cinq catégories acoustiques ou encore

luchtvaartuigen in geluidscategorieën en nog andere procedures voor geluidsbestrijding die de Regie der Luchtwegen verordend heeft voor het gebruik van de luchthaven [*Airport Information Procedures* (A.I.P.)].

Al deze teksten hebben tot doel procedures te bepalen om de geluidsoverlast rond de luchthaven van Brussel-Nationaal te verminderen en eveneens het luchtverkeer boven het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest te vermijden.

In deze teksten wordt jammer genoeg geen melding gemaakt van eventuele boetes of administratieve straffen tegen de overtreders.

Sinds het verkeersleidingscentrum C.A.N.A.C. in werking is getreden, zijn de naderingsradars eindelijk aangesloten op de 16 geluidsmeters van het observatienet van de luchthaven en is het ten slotte mogelijk voor een vliegtuig dat Brussel verlaat, een vluchtschema op te stellen en zijn vliegroute in te schatten.

*
* *

Het komt voor dat vliegtuigen die gevolgd worden door de diensten van het luchtverkeer, zich helemaal niet in een luchtcorridor bevinden of de geluidsarme routes niet volgen...

In dat geval wordt een incidentrapport opgesteld door het C.A.N.A.C.-centrum van de Regie der Luchtwegen; er wordt dus een onderzoek verricht en aan de maatschappij die verantwoordelijk is voor de overtreding, wordt een vermaning gestuurd.

In België bestaat er in werkelijkheid geen enkele dwangmaatregel.

Dit wetsvoorstel heeft tot doel de wetgeving gelijk te schakelen en wettelijke, administratieve en geldstraffen te verbinden aan alle reglementen met betrekking tot het luchtverkeer die strekken tot een beperking van de geluidsoverlast van vliegtuigen in België.

De voorbeelden bewijzen dat de opmerkingen aan het adres van de luchtvaartmaatschappijen geen enkele wijziging teweegbrengen in hun gedrag. Met wetsbepalingen waaraan geen enkele sanctie verbonden is, wordt immers geen rekening gehouden!

Daarom moeten maatregelen worden genomen ter bestraffing van de volgende overtredingen:

- vliegtuigen die geen geluidscertificaat bezitten;
- vliegtuigen die slechts op bepaalde ogenblikken van de dag mogen vliegen;
- vliegtuigen die geen luchtcorridor volgen;
- vliegtuigen die de door de verkeersleiding voorgeschreven procedures niet naleven;
- vliegtuigen die afwijken van hun luchtcorridor;

d'autres procédures de moindre bruit que la Régie des Voies aériennes édicte dans les règles d'utilisation de l'aéroport [*Airport Information Procedures* (A.I.P.)].

Tous ces textes ont pour but de déterminer des procédures tendant à diminuer la propagation du bruit autour de l'aéroport de Bruxelles-National et d'éviter également le survol de la Région de Bruxelles-Capitale.

Malheureusement, tous ces textes ne contiennent aucune allusion à d'éventuelles sanctions administratives ou financières aux contrevenants.

Depuis la mise en service du centre de contrôle C.A.N.A.C., les radars d'approche sont enfin reliés aux 16 sonomètres du réseau d'observation de l'aéroport, et il est enfin possible de tracer un plan de vol d'un avion quittant Bruxelles et de pouvoir apprécier le trajet dudit vol.

*
* *

Il arrive que des avions se trouvent, bien que suivis par les services de la circulation aérienne, en dehors de tout corridor aérien, ou encore ne suivant pas les routes de moindre bruit...

Dans ce cas, un rapport d'incident est rédigé par le centre C.A.N.A.C. de la R.V.A. pour enquête et réprimande de la compagnie en infraction.

Aucune mesure coercitive n'existe réellement en Belgique.

La présente proposition a pour but de remettre les pendules à l'heure et d'assortir de sanctions légales, administratives et pécuniaires toutes les dispositions légales réglementant la circulation aérienne tendant à diminuer les nuisances des avions en Belgique.

Les exemples prouvent que les remarques adressées aux compagnies n'ont aucun effet sur la modification de leur comportement. Comme aucune sanction n'est établie, les textes légaux ne sont pas pris en considération!

C'est pour cette raison que des mesures doivent être prises pour sanctionner:

- les avions qui ne possèdent pas leur certificat acoustique;
- les avions qui ne peuvent opérer à certaines périodes de la journée;
- les avions qui ne suivent aucun corridor aérien;
- les avions qui ne respectent pas les procédures imposées par les contrôleurs;
- les avions qui s'écarterent de leur couloir aérien;

— vliegtuigen die de toegelaten geluidsdrempels overschrijden.

*
* *

Door de invoering van een reeks boetes en administratieve sancties zullen alle luchtvaartmaatschappijen meer discipline aan de dag leggen en zullen ze geneigd zijn om meer eerbied op te brengen voor het leefmilieu op en rond de Belgische luchthavens.

Dit wetsvoorstel gaat uit van de volgende beginselen:

- een geldboete voor elke overtreding van de wettelijke bepalingen;
- een administratieve sanctie in geval van een derde herhaling van een overtreding door een vliegtuig van dezelfde maatschappij;
- uitsluiting gedurende een jaar van eenzelfde vliegtuig dat vijf overtredingen begaan heeft.

a) Geldboete:

Elke overtreding door een vliegtuig van een wettelijke bepaling in verband met het luchtverkeer (geluid, geluidscategorie, afwijking van corridor,...) wordt bestraft met een boete van 50 000 frank geïndexeerd vanaf de datum van de aanneming van dit voorstel van wet. Deze boete wordt verhoogd met 1 000 frank per ton gewicht van het luchtvaartuig. Het bedrag van deze boete wordt verdubbeld indien de betrokken overtreding plaatsvindt tijdens de nachtelijke exploitatieperiode van de luchthaven (van 23 uur tot 6 uur plaatselijke tijd) alsook op zaterdagen, zondagen en feestdagen (van 0 tot 24 uur plaatselijke tijd).

b) Administratieve sanctie:

Van elke luchtvaartmaatschappij die voor haar vliegtuigen drie geldboetes opgelopen heeft, kan de bevoorrechte vliegtijd in de luchthavenexploitatie van Brussel-Nationaal ingetrokken worden gedurende een periode van zes maanden.

c) Uitsluiting van een vliegtuig:

Elk vliegtuig dat vijf overtredingen begaan heeft, wordt uitgesloten van het Belgische luchtruim voor een periode van een jaar te rekenen van de laatste overtreding.

De Regie der Luchtwegen wordt belast met de vaststelling van de verschillende overtredingen, het opmaken van de incidentrapporten en het voeren van de vervolgingsprocedure.

— les avions qui dépassent les seuils de bruit admissibles.

*
* *

La mise en place d'un dispositif d'amendes financières et administratives aura un effet disciplinaire auprès de toutes les compagnies aériennes et les incitera à mieux respecter l'environnement dans et autour des aéroports de Belgique.

Le principe de la présente proposition de loi repose comme suit:

- sanction financière à toute infraction aux dispositions légales;
- sanction administrative à la troisième récidive d'un avion opérant pour la même compagnie;
- exclusion d'un an du même avion auteur de cinq infractions.

a) Sanction financière:

Tout avion ne respectant pas une des dispositions légales régissant la circulation aérienne (bruit, catégorie acoustique, déviation de corridor,...) sera punissable d'une amende de 50 000 francs belges indexés à dater de l'adoption de la présente proposition de loi. Cette amende sera majorée de 1 000 francs par tonne de poids de l'aéronef. Le montant de cette amende sera doublé si l'infraction en question intervient pendant la plage nocturne d'exploitation de l'aéroport (de 23 à 6 heures locales) ainsi que les samedis, dimanches et jours fériés (de 0 à 24 heures locales).

b) Sanction administrative:

Toute compagnie aérienne dont les avions ont atteint trois sanctions financières est susceptible de se voir retirer, pour une durée de 6 mois, son créneau horaire privilégié d'exploitation de l'aéroport de Bruxelles-National.

c) Exclusion d'un avion:

Tout avion qui a commis cinq infractions, sera exclu de l'espace aérien belge pour une durée d'une année à dater de la dernière infraction.

La Régie des Voies Aériennes sera chargée de la constatation de ces diverses infractions et de l'exécution des rapports d'incident et de la procédure des poursuites.

De opbrengst van de boetes wordt binnen de Regie der Luchtwegen gestort in een fonds ter bestrijding van de geluidshinder. Met dit fonds zal enerzijds alle studie- en denkwerk over de beperking van de geluidshinder van vliegtuigen aangemoedigd worden. Anderzijds zal een vergoeding uitgekeerd worden aan elke persoon die te lijden heeft onder deze geluidshinder, door middel van een beperkte tegemoetkoming voor het installeren van uitrustingen voor lawaaibestrijding of voor het herstellen van de schade die veroorzaakt wordt door laag overvliegende vliegtuigen.

*
* *

VOORSTEL VAN WET

Artikel 1

Voor de toepassing van deze wet wordt onder «luchtvaartmaatschappij» verstaan een handelonderneming die, onder haar naam, al dan niet met haar eigen vliegtuigen een al dan niet regelmatige verbinding van vracht- of personenvervoer exploiteert. De identiteit van het vliegtuig wordt vastgesteld door zijn inschrijving in een register van de Internationale Organisatie voor Burgerluchtvaart (O.A.C.I.).

Art. 2

Er wordt een stelsel van tuchtstraffen en administratieve sancties ingevoerd voor particuliere en niet-particuliere luchtvaartuigen die het Belgische luchtruim binnenkomen voor commerciële, particuliere of andere doeleinden en die de wetten en verordeningen in verband met het luchtverkeer in België niet naleven.

Art. 3

De Regie der Luchtwegen wordt belast met de vaststelling van alle overtredingen van de regels van het luchtverkeer en voornamelijk de overtredingen van de bijzondere procedures ter beperking van de geluidshinder die door luchtvaartuigen veroorzaakt wordt.

Art. 4

De Regie der Luchtwegen is belast met de vervolging van de overtredingen en de inning van de boetes.

Le produit des amendes alimentera un fonds contre les nuisances des avions au sein de la Régie des Voies aériennes. Ce fonds servira d'une part, à encourager toutes études et réflexions sur la diminution du bruit des avions, et d'autre part, à indemniser toute personne victime de ces nuisances par une intervention limitée dans l'installation d'équipements visant à diminuer le bruit ambiant ou à réparer les dégâts occasionnés par le survol d'avions à basse altitude.

Jacques VANDENHAUTE.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article premier

Pour application de la présente loi, on entend par «compagnie aérienne», une entité commerciale qui exploite sous son nom avec ses propres avions ou non, une ligne régulière ou non de fret ou de passagers, l'identification de l'avion étant faite par son immatriculation au registre de l'Organisation de l'Aviation civile internationale (O.A.C.I.).

Art. 2

Il est instauré un régime de sanctions disciplinaires et administratives pour tous les aéronefs privés ou non qui pénètrent dans l'espace aérien de la Belgique à des fins commerciales, privées ou autres et qui ne respectent pas les règlements, lois et dispositions légales régissant la circulation aérienne en Belgique.

Art. 3

La Régie des Voies aériennes est chargée de la constatation de toutes les infractions aux règles de la circulation aérienne, et principalement celles à toutes les procédures spéciales visant à la diminution des bruits émis par les aéronefs.

Art. 4

La poursuite des infractions et la perception des amendes sont du ressort de la Régie des Voies aériennes.

Zij moet de exploiterende maatschappij bij een ter post aangetekende brief in kennis stellen van haar beslissing, en dat binnen vijf dagen te rekenen van de dag volgend op de vaststelling van de overtreding.

Art. 5

Elke overtreding van een wettelijke bepaling in verband met het luchtverkeer door een vliegtuig wordt bestraft met een boete van 50 000 frank, die op 1 januari van elk jaar aangepast wordt aan het indexcijfer van de consumptieprijzen, waarbij het indexcijfer van de maand voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze wet als basis wordt genomen. Deze boete wordt verhoogd met 1 000 frank per ton van het totale gewicht van het luchtvaartuig op het ogenblik van de overtreding. De boete wordt betaald door de maatschappij waarbij het bedoelde vliegtuig in dienst was.

Art. 6

Het bedrag van de boete wordt automatisch verdubbeld voor elke overtreding die 's nachts (tussen 23 en 6 uur plaatselijke tijd) wordt vastgesteld, alsook op zaterdagen, zondagen en Belgische wettelijke feestdagen (van 0 tot 24 uur).

Art. 7

Bij de vaststelling van de derde overtreding door een vliegtuig dat voor dezelfde maatschappij werkt, verliest deze maatschappij naast het oplopen van een geldboete ook haar exploitatievergunning voor een bevoorrechte vliegtijd te Brussel-Nationaal voor een periode van zes maanden.

Art. 8

Wanneer een vliegtuig vijf overtredingen begaat, moet een boete betaald worden die ten laste komt van de exploiterende maatschappij, en wordt aan dat vliegtuig het binnenkomen van het Belgische luchtruim ontzegd voor een periode van een jaar te rekenen van de datum van de laatste overtreding.

Art. 9

De boetes moeten worden gestort aan de Regie der Luchtweegen binnen dertig dagen te rekenen van de kennisgeving bedoeld in artikel 4.

Art. 10

Elke boete die niet betaald is binnen dertig dagen te rekenen van de kennisgeving aan de maatschappij die verantwoordelijk is voor de overtreding, wordt automatisch verhoogd met een jaarintrest van 10 pct. te rekenen van de dag van de overtreding.

nes. Celle-ci devra notifier par recommandé sa décision à la compagnie exploitante dans les cinq jours à dater du lendemain de la constatation de l'infraction.

Art. 5

Tout avion contrevenant ne respectant pas une des dispositions légales régissant la circulation aérienne est punissable d'une amende de 50 000 francs indexés le premier janvier de chaque année par rapport à l'index des prix à la consommation, l'indice de base étant celui du mois qui précède l'entrée en vigueur de la présente loi. Cette amende est majorée de 1 000 francs par tonne du poids total de l'aéronef lors de l'infraction. L'amende est payée par la compagnie pour le compte duquel ledit avion opérait.

Art. 6

Le taux de l'amende est automatiquement doublé pour toute infraction constatée la nuit (entre 23 et 6 heures locales) ainsi que pour les samedis, dimanches et jours fériés légaux belges (de 0 heures à 24 heures).

Art. 7

A la constatation de la troisième infraction d'un des avions opérant pour la même compagnie, outre l'amende financière, cette compagnie se voit retirer, pour une durée de six mois, son autorisation d'exploitation privilégiée d'un créneau horaire à Bruxelles-National.

Art. 8

Tout avion qui commet cinq infractions, outre le paiement de l'amende par la compagnie exploitante, ne peut plus pénétrer dans l'espace aérien belge pendant une durée d'un an à dater de la dernière infraction.

Art. 9

Les amendes sont versées endéans les trente jours à la Régie des Voies aériennes à partir de la notification visée à l'article 4.

Art. 10

Toute amende non payée endéans les trente jours de la notification à la compagnie en cause de l'infraction, est automatiquement augmentée d'un intérêt de 10 p.c. l'an à dater de celle-ci.

Art. 11

Elke boete die niet betaald is binnen negentig dagen, geeft aanleiding tot uitsluiting van het Belgische luchtruim gedurende zes maanden, van de maatschappij die de boete verschuldigd is.

Art. 12

De opbrengst van de boetes wordt gestort in het Milieufonds van het Bestuur der Luchtvaart tot aanmoediging van alle studie- en denkwerk over de beperking van de geluidshinder door vliegtuigen, en zal worden aangewend om ieder die te lijden heeft onder de geluidshinder, schadeloos te stellen door middel van een beperkte en welbepaalde tegemoetkoming in het installeren van uitrustingen ter beperking van de lawaaihinder of het herstellen van schade aangericht door laag overvliegende vliegtuigen. In geen geval kan het Fonds vergoedingen uitkeren voor het verlies van werk, ziekte, handicap of waardevermindering van onroerend goed.

Art. 11

Toute amende non payée endéans les nonante jours entraîne pour ladite compagnie redevable une exclusion de l'espace aérien national belge pendant six mois.

Art. 12

Le produit des amendes alimentera le fonds de l'environnement de l'Administration de l'Aéronautique visant à encourager toutes les études et réflexions sur la diminution du bruit des avions, et servira à indemniser toute personne victime des nuisances par une intervention limitée et précise dans l'installation d'équipements diminuant le bruit ambiant ou la réparation des dégâts occasionnés par le survol d'avions à basse altitude. En aucun cas, des indemnités pour cause de perte d'emploi, de maladie, de handicap ou de moins-value immobilière ne pourront être versées par le fonds.

Jacques VANDENHAUTE.